

Elżbieta Sarnowska

"Złota jesień polskiego średniowiecza", Henryk Samsonowicz, Warszawa 1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/43, 156

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ SAMSONOWICZ Henryk: Złota jesień polskiego średniowiecza. WP. Warszawa 1971 s. 245 nlb. 3, tabl. 24, zł 18,-

Książka nawiązująca tytułem do dzieła Huizingi, przedstawia propozycje różne od koncepcji holenderskiego historyka kultury. Sprowadzają się one do przekonania, że "już schyłek średniowiecza przyniósł z sobą zmiany, które przesądziły o kierunku rozwoju całego kontynentu". Koncentruje uwagę zasadniczo wokół spraw polskich, uwzględnia jednak również stosunki ogólnoeuropejskie, zgodnie z tezą, że dzieje Polski stały się od XIV w. integralną częścią historii powszechnej. Charakteryzując schyłek średniowiecza jako epokę rozkładu pewnych form życia i kultury w Polsce, autor eksponuje zarazem te wszystkie zjawiska ówczesne, które zwiastowały narodziny nowej epoki, sygnalizowały nadejście czasów nowożytnych.

BP/43

E.S.

/II/ SOKOŁOWSKA Jadwiga: Spory o barok. W poszukiwaniu modelu epoki. PIW. Warszawa 1971 s. 372, zł 45,-

Książka jest próbą odpowiedzi na pytanie: czym był barok w kulturze europejskiej? Obejmuje zarówno prezentację stanu badań nad barokiem europejskim, jak też analizę ówczesnej działalności naukowej, filozoficznej i artystycznej. Poszukiwanie modelu epoki sprowadza się w ujęciu autorki głównie do uchwycenia swoistych cech "myślenia barokowego", przejawiającego się w literaturze, w dziełach plastycznych, w traktatach z zakresu teorii poezji i malarstwa. Śledząc przemiany zachodzące w świadomości europejskiej od końca XVI wieku, autorka zwraca uwagę na zmieniający się charakter zainteresowań wszechświatem i jednostką ludzką, wydobywa nowo powstające nurty intelektualno-artystyczne, które stanowiły zarazem czynnik integrujący w sensie ogólnokulturowym.

BP/43

E.S.